

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-173/22-S

Název	Základní škola Beroun, Wagnerovo náměstí 458
Sídlo	Wagnerovo nám. 458/7, Beroun-Město, 266 01 Beroun
E-mail	skola@zswagnerka.cz
IČ	70 975 001
Identifikátor	600 043 037
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Drbalová
Zřizovatel	Město Beroun
Místo inspekční činnosti	Wagnerovo nám. 458/7, Beroun
Termín inspekční činnosti	15. – 18. března 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) a školní družiny (dále „družina“). V ZŠ se ve dvaceti šesti třídách vzdělává 689 žáků. Její naplněnost tak dosáhla 84 % nejvyššího povoleného počtu. Od předešlé inspekční činnosti v roce 2014 se počet žáků zvýšil minimálně, došlo však k navýšení nejvyššího povoleného počtu

účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastníci“) v družině. Škola eviduje 45 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z nichž 10 je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu. Školu dále navštěvuje 32 žáků s odlišným mateřským jazykem. Všichni tito nově přichozí žáci mají jazykovou bariéru. V ZŠ probíhá vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Cesta II“, který je celkově zaměřen všeobecně.

Vzdělávání ve školní družině probíhá v devíti odděleních pro žáky 1. až 4. ročníku. Družinu s ranním a odpoledním provozem navštěvuje celkem 209 zapsaných účastníků (77% naplněnost).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je ve funkci od roku 2020, splňuje požadavky pro její výkon. Ředitelka zpracovala koncepční záměr, který je zaměřen především na obnovu budov školy. V sociální oblasti je věnována pozornost vytváření otevřené a klidné atmosféry mezi pedagogy a žáky. Tento cíl se daří naplňovat vzájemným respektujícím přístupem všech zúčastněných stran.

Ředitelka delegovala některé řídicí kompetence svým zástupkyním, neprovádí však důslednou kontrolu jejich plnění. Vnitřní informační systém školy je funkční jen částečně. Informace o žácích jsou předávány zejména na pravidelných pedagogických radách, chybí však systém přenosu informací mezi školním poradenským pracovištěm (dále ŠPP) a pedagogy. Absence systematické metodické podpory učitelů má za následek malou efektivitu individuální podpory žáků se SVP. Příležitostí ke zlepšení je také vytvoření systému přenosu informací mezi ZŠ a družinou. Ve škole jsou zřízeny předmětové komise, jejich činnost je však spíše formální.

Účinně jsou využívány komunikační technologie k předávání informací mezi školou a zákonnými zástupci žáků, byla zavedena elektronická žákovská knížka. V době distanční výuky byla instalována jednotná komunikační platforma, která je žáky a pedagogy účinně využívána i v současnosti.

Spolupráce se zřizovatelem je nastavena funkčně, s dlouhodobými záměry rozvoje školy se ztotožňuje a vedení školy podporuje.

Personální podmínky školy se od minulé inspekční činnosti mírně zhoršily. Pedagogický sbor je sice stabilní, vykazuje však nedostatky v odborné kvalifikovanosti. Požadovanou kvalifikaci má 74 % pedagogů, jedenáct je nekvalifikovaných a čtyři z nich si vzdělávání doplňují. Družina je řízena vedoucí vychovatelkou, která koordinuje činnost ostatních devíti vychovatelek, z nichž tři nezískaly příslušnou odbornou kvalifikaci. Z osmi asistentů pedagoga je šest nekvalifikovaných, jeden studuje. Ředitelka prokazatelným způsobem usiluje o získání kvalifikovaných pedagogů.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z podnětů a požadavků pedagogických pracovníků. Vzdělávání je zaměřeno zejména na osobnostně sociální rozvoj, prevenci syndromu vyhoření, týmovou spolupráci, formativní hodnocení a individuální přístup k žákům.

Finanční podmínky umožňují naplňování ŠVP v celém rozsahu, škola účelně využívá všechny zdroje financování pro zlepšení materiálních podmínek. Vedení školy postupně doplňuje fond učebnic, učebních pomůcek a deskových her do školní družiny. Materiální podmínky družiny umožňují naplňování ŠVP. Částečně chybí samostatné učebny pro družinu, neboť šest oddělení pracuje v běžných třídách.

Škola žáky a účastníky zájmového vzdělávání způsobem přiměřeným jejich věku seznamuje s příslušnými pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví. Dohledy nad žáky v době přestávek byly v době inspekční činnosti vykonávány, nebyla však opakovaně zajištěna budova 1. stupně proti vstupu cizích osob před zahájením výuky. Počty a příčiny úrazů škola vyhodnocuje, míra úrazovosti je nízká, žáci jsou o pravidlech bezpečného chování opakovaně poučováni.

Poskytování podpory žákům, zákonným zástupcům i pedagogům zajišťuje ŠPP. Jeho činnost garantuje ředitelka školy, která je zároveň metodičkou prevence. Spolupracuje se třemi výchovnými poradkyněmi, které nespĺňují kvalifikační předpoklady pro výkon této funkce, a školní speciální pedagožkou. V případě potřeby do školy dochází školní psycholog. ŠPP postrádá nastavení účinného systému metodického vedení pedagogů, zejména ve vztahu k výuce zohledňující individuální potřeby žáků. Škola vhodně poskytuje žákům se SVP jen některá doporučená podpůrná opatření, nedostatky byly shledány v oblasti zajištění náhrady výuky druhého cizího jazyka a v organizaci výuky předmětu speciálně pedagogické péče. Funkčně je nastavena komunikace s pedagogicko-psychologickými poradnami v blízkém okolí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v ZŠ bylo realizováno v souladu s příslušným ŠVP, většina hospitovaných hodin byla zaměřena na opakování a upevňování učiva. Výuka probíhala v přátelské pracovní atmosféře, vyučující podněcovali žáky k úsilí plnit zadané úkoly. V hospitovaných hodinách se zpravidla nevyskytovaly kázeňské problémy, žáci dodržovali nastavená pravidla. Zvolené metody podporovaly dosažení vzdělávacích cílů, které ale jen ojediněle zohledňovaly výsledky a potřeby žáků. Žáci byli do výuky zapojeni, chyběla však diferenciacie učiva a individualizace využívaných metod. Individuální pokrok především u žáků se SVP není systematicky sledován. Ze zvolených metod jednoznačně převažovala frontální výuka, kooperativní metody učení byly voleny spíše na prvním stupni. Žáci nejsou cíleně vedeni ke vzájemné spolupráci, v hodinách tak nejsou vytvořeny podmínky pro vzájemný dialog a diskuzi mezi žáky. Většina vyučujících využívala vyučovací čas bez prodlev a žákům poskytovala dostatek času k řešení zadaných úkolů. Velký prostor k zefektivnění výuky mají pedagogové ve vedení žáků k pochopení souvislostí a v podněcování žáků k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů. Učitelé velmi málo používali práci s chybou, zadané úlohy nevedly k vyvozování závěrů. Taktéž hodnocení práce žáků učiteli v hospitovaných hodinách probíhalo minimálně, sebehodnocení a vzájemné hodnocení nebylo ve většině případů začleněno. Vyučování bylo často ukončováno zvoněním bez účelného shrnutí a zhodnocení naplnění cílů hodiny. Rozvoj funkčních gramotností nebyl v průběhu hodin téměř zaznamenán. Zhruba polovina vyučujících efektivně pracovala ve výuce s digitálními technologiemi, žákům byla tato možnost dána častěji na prvním stupni, na druhém stupni byla zaznamenána pouze ojediněle.

V hodinách českého jazyka na prvním stupni byla efektivně využita interaktivní tabule jak učitelem, tak žáky. Zařazeny byly pohybové chvílky pro uvolnění a také práce ve dvojicích. Bylo částečně využito sebehodnocení žáků, avšak bez zpětné vazby využitelné k dalšímu učení. Na druhém stupni využívali vyučující také řízený rozhovor doplněný samostatnou prací žáků. Vyučující nevytvářeli příležitosti pro rozvíjení komunikativních a sociálních dovedností žáků.

Ve všech hospitovaných hodinách matematiky učitelé účelně motivovali žáky ke zvládnutí učiva. V první třídě byla nevhodně zařazena práce jednotlivce u tabule bez zadání činnosti ostatním žákům, čas pro vzdělávání nebyl efektivně využit. Ve všech hodinách hospitovaných na prvním stupni byla účelně využita interaktivní tabule pedagogem.

Na druhém stupni ve výuce vedené nekvalifikovaným vyučujícím byla zaznamenána absence podpory žáků, kteří nerozuměli probíranému učivu.

Výuka cizích jazyků na prvním i druhém stupni nebyla téměř vůbec zaměřena na rozvoj komunikativních kompetencí žáků. Pouze hospitovaná hodina anglického jazyka ve druhé třídě cíleně rozvíjela cizojazyčné kompetence žáků, vyučující využívala široké spektrum činností v lavicích i mimo ně a žáky motivovala k aktivnímu přístupu a efektivně využívala digitální technologie. Zbylá většina vyučujících k žákům hovořila po většinu vyučovacího času v českém jazyce, v jedné z hodin se žáci ke slovu nedostali vůbec.

V hodinách prvouky a vlastivědy na prvním stupni panovala velmi pozitivní pracovní atmosféra. Téměř všichni žáci se aktivně zapojovali do výuky a vyučující je vhodně motivovali a povzbuzovali v dalších činnostech. Učitelé a ve většině případů i žáci účelně využívali interaktivní tabuli. V první třídě vyučující využila široké spektrum zábavných aktivit, které se tematicky vztahovaly k ročním obdobím. Většina asistentů pedagoga na prvním stupni se operativně přizpůsobila stávající situaci a snažila se poskytnout podporu novým ukrajinským žákům. Ve třídách bez asistenta pedagoga poskytovali tuto podporu vyučující. V některých hodinách přírodovědných předmětů na druhém stupni byly vhodně používány kooperativní metody práce, žáci s vyučujícími shrnuli probrané učivo a zhodnotili průběh vyučování a využití byly i zkušenosti žáků z reálného života.

Hodiny tělesné výchovy na prvním i druhém stupni probíhaly v tělocvičně, na hřištích a mimo areál školy. Vyučující žáky v průběhu vyučování povzbuzovali pochvalou a vlastním příkladem. Cvičební čas byl využit efektivně bez prodlev, zvolené činnosti vhodně rozvíjely pohybové dovednosti a schopnosti žáků. Žáci pracovali se zájmem, aktivně se zapojovali a dodržovali nastavená pravidla. Většina vyučujících upozorňovala na správné provedení pohybu zejména při protahovacích cvičeních a poskytovala tak zpětnou vazbu potřebnou pro správnou fixaci cviku. Efektivně byly využívány kooperativní metody práce, hry a soutěže. Vyučující na prvním stupni účelně zařadila sebehodnocení žáků, vzájemné vrstevnické hodnocení a vytvořila také prostor pro hodnocení vlastní osoby. U vyučujících na druhém stupni bylo zaznamenáno opakované porušení pravidel zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků mimo areál školy.

Ve třetině výuky předmětu výchova k občanství byl výrazným pozitivem důraz na praktické využití získaných znalostí. Vhodně byl začleněn didaktický film. Žáci zde dostávali dostatek příležitostí k rozvíjení svých sociálních i komunikativních dovedností.

Vzdělávání v ranní družině poskytovalo širokou nabídku spontánních aktivit podle zájmu účastníků, včetně relaxačních činností v přívětivém prostředí družiny. Odpolední činnosti byly realizovány mimo areál školy v blízkém parku. Byly rozvíjeny zejména sociální dovednosti vycházející z výchovně vzdělávacích cílů ŠVP, podporovány byly také sportovní dovednosti žáků. Vhodně bylo uplatněno propojení zájmového a základního vzdělávání. Účelně probíhaly i řízené odpočinkové činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy pravidelně sleduje a projednává výsledky vzdělávání žáků v pedagogické radě. Zdrojem jsou zejména informace od učitelů, z hospitační činnosti, průběžného a pololetního hodnocení. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni především prostřednictvím elektronických žákovských knížek, v případě potřeby je také nabízena možnost individuálních konzultací.

Ve školním roce 2020/2021 prospěly zhruba dvě třetiny žáků s vyznamenáním, neprospělo pět žáků. Dvěma žákům bylo hodnoceno chování sníženým stupněm, neomluvené hodiny měli čtyři žáci školy.

Systém podpory žáků s riziky školního neúspěchu není zcela funkční. Škola má sice zpracovanou strategii předcházení školní neúspěšnosti, nejsou však přijímána konkrétní opatření směřující ke zlepšování výsledků každého žáka. Individuálním pokrokům žáků není věnována dostatečná pozornost, sledování je spíše nahodilé. Účinná podpora žáků se SVP nebyla v hodinách téměř zaznamenána, žákům se ve většině vyučovacích hodin nedostávalo kvalitní zpětné vazby. Žákům je nabízena možnost doučování či individuálních konzultací, ale efekt jejího využívání nebyl v rámci inspekční činnosti patrný. Velký prostor ke zlepšení má škola ve vytvoření promyšleného a na funkční kontrolní a metodické činnosti vedení založeného systému podpory žáků se SVP, žáků nadaných či ohrožených školním neúspěchem.

Preventivní program školy odpovídá jejím potřebám jen částečně. Účinný je v oblasti prevence užívání návykových látek, kouření a krádeží. Méně se daří předcházet záškoláctví a omezovat nevhodné projevy chování žáků např. vandalismu. Žáci jsou motivováni k dobrému chování udělováním pochval. Škola cíleně pracuje se vztahy ve třídách, sleduje teoretická rizika a v případě potřeby reaguje intervenčními programy. Vztahy ve třídách se zabývá i v rámci výuky, kdy žáci společně vytvářejí vztahová pravidla. Ve všech třídách škola pravidelně alespoň jednou za rok vyhodnocuje klima třídy. Ve škole se pravidelně jedenkrát měsíčně schází žakovská rada a v rámci udržování příznivého sociálního klimatu je žákům k dispozici schránka důvěry.

Výsledky zájmového vzdělávání jsou interně hodnoceny a odpovídají vzdělávacímu programu. Účastníci zájmového vzdělávání byli vychovatelkami vhodně motivováni a povzbuzováni ve vykonávání činností, které byly voleny v souladu se schopnostmi a zájmy účastníků.

Závěry

Vývoj školy

- Od roku 2020 vede školu nová ředitelka.
- Navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků ve školní družině.
- Mírné zlepšení materiálních podmínek především v oblasti informačních a komunikačních technologií.
- Mírné zhoršení v oblasti personálních podmínek a v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo nadaných.
- Zavedení elektronické žakovské knížky a jednotné komunikační platformy.
- Od předchozí inspekční činnosti přetrvává absence systému následné kontrolní činnosti a nedostatečná odborná podpora vyučujících při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Silné stránky

- Příznivé klima školy podněcující otevřenou atmosféru mezi žáky a učiteli.
- Efektivní spolupráce se zřizovatelem projevující se zkvalitňováním podmínek pro vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká kvalifikovanost učitelů pro specializované činnosti.
- Nízká účinnost řídicí a kontrolní činnosti, která má negativní vliv na průběh a kvalitu vzdělávání.
- Nedostatky v poskytování vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména absence využívání diferenciací a individualizace učiva.
- Ve výuce nejsou pedagogy využívány činnostní metody vzdělávání žáků.
- Žáci jsou jen minimálně vedeni k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení.
- Při vzdělávání není kladen důraz na komunikativní kompetence žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Motivovat pedagogy vykonávajících specializované činnosti výchovného poradce k získání potřebné kvalifikace.
- Zefektivnit systém řídicí a kontrolní činnosti.
- Zařazovat ve vyučování činnostní metody učení, kooperativní metody, rozvíjet spolupráci žáků, vytvářet podmínky pro budování postojů a rozvíjet komunikační a sociální kompetence.
- Zkvalitnit poskytování průběžné zpětné vazby, zařazovat sebehodnocení a vzájemné vrstevnické hodnocení.
- Zvýšit účinnost poskytování podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami metodickou a odbornou podporou pedagogů ze strany školního poradenského pracoviště. Zadávat individualizované úkoly vycházejících z doporučení poradenských zařízení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Beroun, Wagnerovo náměstí 458, účinnost od 1. ledna 2003 včetně dodatků č. 1-3
2. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. července 2020
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav k datu inspekce
4. Rozvrh vyučovacích hodin a pedagogů, školní rok 2021/2022
5. Dokumentace k řízení školy – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti

6. Dokumentace výchovného poradenství, prevence rizikových jevů a školního poradenského pracoviště, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 – vzorek
7. Školní řád ZŠ, účinnost od 1. září 2021
8. Školní matrika, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 – vzorek
9. Třídní knihy ZŠ, přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 – vzorek
10. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní rok 2021/2022 – vzorek
11. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti
12. Dokumentace zjišťující a hodnotící výsledky vzdělávání, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
13. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2020/2021
14. Webové stránky školy <https://www.zswagnerka.cz/>
15. Zápis z jednání při inspekční činnosti z 18. března 2022
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví – vzorek, kniha školních úrazů, záznamy ve školních rocích 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022
17. Účetní závěrka za rok 2020 a 2021, Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu v roce 2020 a 2021, Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2020 a 2021
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k datu inspekční činnosti (vzorek), plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
19. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-2396/14-S, protokol o kontrole čj. ČŠIS-2397/14-S
20. Školní vzdělávací program školní družiny, bez uvedení platnosti
21. Vnitřní řád školní družiny, účinnost od 1. ledna 2021
22. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Cesta II, bez uvedení platnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Střeďočekský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lenka Kocourková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lenka Kocourková v. r.

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová,
školní inspektorka

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová v. r.

Mgr. Iveta Horáčková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Horáčková v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Jungerová v. r.

V Praze 25. dubna 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Eva Drbalová, ředitelka školy

Mgr. Eva Drbalová v. r.

V Berouně 26. dubna 2022